

A TABDI PÉK-TÓ

Készítette: Szikszai László
Forrás: Google

A TABDI PÉK-TÓ

Helyzete: Északi szélesség: 46°41' , Keleti hosszúság: 19°19'

Pék-tó összterülete: 9,4 ha, a horgászegyesület kezelésében: 4,6 ha (48,9 %)

A Pék-tó meszes jellegű, sekély, de többségében nyílt vízfelületű tó. A Duna-Tisza közti homokhátságra jellemző módon, szélvájta, természetes mélyedésben alakult ki. A vizet megtartó, vízzáró réteg vastagságára nincs adat.

Egyike a homokhátságra máshol is jellemző ÉNY-DK irányú tó sorozatnak (Decsi-tó, Szlama-tó, Pék-tó, Sinkovicz tavak). Ezeket a tavakat, a Dél-Dunavölgyi vízrendszer részeként, a VII/e jelű belvízcsatorna köti össze.

Az elbeszélések szerint a tó medre többször kiszáradt. Az 1950-es években a termelőszövetkezet halastóként hasznosította. Az egyenletes vízutánpótlás érdekében egy 102 méter talpmélységű artézi kutat fúrattak. A halastó nem hozta meg a várt gazdasági eredményeket, ezért a halgazdálkodást megszüntették.

Az artézi kút - 1981-ig - egyre kevesebb vízhozammal, de működött, a vize a már meglévő VII/e jelű csatornán hasznosítás nélkül elfolyt. Az 1970-es években a Homokhátsági Vízgazdálkodási Társulat a tabdi körises égerláp vízutánpótlása érdekében nagy szabású vízügyi munkálatokat végzett. Rendezték a VII/e jelű csatorna medrét, a tavak körül gátakat építettek, elhelyezték a műtárgyakat. Így tekintélyes méretű víztározók készültek el.

Ettől kezdve Pék- tó medrében mindig volt valamennyi víz, de a nyári időszak végére a párolgás következtében helyenként kiszáradt.

A vízszint, a mederben lévő víztömeg mennyisége mindig is nagyban függött és függ a csapadékmennyiségtől és a talajvíz szintjétől és annak áramlási viszonyaitól. A Homokhátságon a XX. század közepe óta átlagosan 2-3 méteres talajvíz csökkenés történt. A természetes vizes élőhelyek nagy része napjainkra elpusztult. Nem visszaszorult, regenerálódásra várva lappangó fajok tucatjaival, hanem a szó szoros értelmében elpusztult.

A homokhátsági egykori sok száz tóból, alig néhány tartós vizű tó maradt, de ezek is rohamosan eutrofizálódnak, medrük folyamatosan feltöltődik. Az eutrofizáció organikus üledékképződési folyamat, amelynek során a vízbe víz-, szél- által és egyéb módon jutó tápanyagok hatására túlbujáznak a növényzet, felszaporodik az iszap. A tavak pusztulása természetes folyamat, amelyet lassítani lehet, de megállítani nem.

A folyamatnak három szakasza van:

- fertő: jellemzője, hogy a tó felszínének több, mint 50% a nyílt víz, de a tófenék többségét iszap és vízínövény borítja,
- mocsár: a nyílt víz 50 %-ánál kevesebb,
- láp: megszűnik a nyílt vízfelszín.

A fenti besorolás szerint a Pék-tó fertő fázisban van.

A mederkotrás, a vízínövények gyérítése, a vízszennyezés kiküszöbölése, a megfelelő mértékű vízutánpótlás egyidejű alkalmazása nagy mértékben **lassítja** az eutrofizációs folyamatot.

A Pék-tó a VII/e csatornán lévő vízszintszabályozó műtárgy megépítése után többszörös hasznosítású tározóként üzemel. Egyrészt belvizes időszakban, mint belvízi tározót, másrészt pedig, mint horgásztavat hasznosítják.

1981-ben alakult meg a Szőlőskert Horgászegyesület. A Tabdi Szőlőskert Termelőszövetkezet a tavat ingyenesen az egyesület kezelésébe adta. Az alapító tagok nagyon sok óra társadalmi munkában és készpénz hozzájárulással, horgászásra alkalmassá tették a tavat és környékét. Folyamatosan karbantartották a területet, a vízutánpótlást csökút fúratásával és a villanyáram odavezetésével biztosították.

A rendszerváltozás után a tó területe is bekerült a kárpótlásra kijelölt területekbe. Annak érdekében, hogy az egyesület fennmaradjon és horgászvízzel is rendelkezzen, az alapító tagok közül 14-en kárpótlási jeggyel, különböző mértékben megszerezték az osztatlan, közös tulajdonjogot. A tulajdonosok egybehangzóan, írásban kinyilvánították, hogy az egyesület fennmaradásának érdekében az osztatlan, közös tulajdonukban lévő Pék-tó területét a Szőlőskert Horgászegyesület használatába adják.

Így sikerült megmenteni és tovább működtetni az egyesületet. Azóta is folyamatos a fejlesztés; illemhelyeket, esőbeállót építettek, az önkormányzat segítségével megszervezték a szervezett szemétszállítást. A haltelepítés folyamatos. A horgászatra az országos horgászrend érvényes. Az egyesület tagjai folyamatosan építik, szépítik a tavat és környékét.

Egy település életében nagyon fontos szerepe van a közösségeknek. Közösségi tevékenységek gyakorlására viszont helyszínt is kívánatos biztosítani.

A szabadidő hasznos eltöltésére sokféle helyszín áll a településünk rendelkezésére. Ezen helyszínek között nagyon fontos szerepet tölt be a Pék-tó. A településünkön élő 80-120 egyesületi tag és családtagjai sűrűn látogatják kedvenc elfoglaltságuk helyszínét, vendégeket is hoznak, élvezik a szabad levegőn tartózkodás előnyeit, a horgászat, a természeti környezet szépségét.

Jól szervezett közösség épült ki, éves rendszerességgel szerveznek horgászversenyeket, de sokszor van példa arra is, hogy családi rendezvényeket, kirándulásokat, sétákat rendezne a tó partjára.

Az egyesület tagjai erejükhöz, lehetőségeikhez képest minden megtesznek annak érdekében, hogy a körülményeket fejlesszék, még szebbé tegyék, a közösséget fenntartsák, építsék. Fontos feladatuknak tartják a környezetük megóvását, építését, szépítését.

A „tógazdák” és a horgászegyesület tagjai, rajtuk keresztül a településünk lakossága joggal büszkék arra, hogy ilyen könnyen elérhető, megközelíthető gyöngyszemmel rendelkeznek.

A tó horgászati céloknak is megfelelő vízszintje csak vízpótlással biztosítható, amelyet rétegvíz betáplálással oldanak meg.

A jövőt tekintve fontos feladat, hogy a vízügyi szervek bevonásával felújításra kerüljenek a zsilipek, mert a jelen állapotukban használhatatlanok, nem töltik be vízszint szabályzó szerepüket. (Ez a kőrises égerláp szempontjából is nagyon fontos.)

Törekedni kell arra, hogy a terület továbbra is megmaradjon az osztatlan közös tulajdon, mert az esetleges felosztás, horgászto esetében értelmezhetetlen.

HORGÁSZTÓ TABDIBAN

A Pék-tó képekben

Készítette: Picard Tünde

